Personalistika s úctou a ohledem: Respekt jako základ úspěšného zaměstnávání lidí s postižením

„Za nejdůležitější považuji přistupovat ke každému uchazeči s úctou a ohledy," říká Mgr. Lenka Fišerová, personální ředitelka sociálního podniku EMEDIS s.r.o.

Její slova vystihují základní princip úspěšného zaměstnávání lidí s postižením – přístup, který staví na respektu k jedinečnosti každého člověka a jeho individuálním potřebám. Nejde o dobročinnost, ale o efektivní personální práci, která firmě přináší motivované a loajální zaměstnance.

Poznání individuálních potřeb jako základ úspěchu

Kvalitní personální práce začíná již při prvním kontaktu s uchazečem. Nejde pouze o to zjistit, zda má daný člověk postižení, ale především poznat jeho silné stránky, zkušenosti a zjistit, co konkrétně potřebuje pro úspěšné zvládání pracovních úkolů.

„Již při prvním setkání se snažíme navnímat potřeby každého uchazeče. Na základě toho lépe posoudíme, jaká pozice či úvazek by byly vhodné," popisuje Fišerová.

Nesprávné předpoklady jsou jednou z největších překážek. Dobrý personalista proto nedělá unáhlené závěry, ale efektivně komunikuje – s respektem a zájmem zjišťuje relevantní informace, na základě kterých může navrhnout optimální řešení.

Otevřená a bezpečná komunikace

Ne každý je ochoten nebo schopen hned při prvním kontaktu sdílet informace o svém zdravotním stavu. Respekt k soukromí je proto nezbytným předpokladem pro vytvoření důvěry.

„Někdy člověk nechce zmiňovat své zdravotní omezení, proto se snažím na to jít z opačné strany – vždy se snažím podrobně popsat pracovní pozici, o kterou se uchází, aby sám mohl zvážit, zda ji zvládne," vysvětluje personální ředitelka. *„Snažím se o otevřenost a bezpečnost v komunikaci, aby se člověk nebál říct, co potřebuje nebo s čím má problémy."*

Tento přístup dává uchazeči kontrolu nad situací a respektuje jeho autonomii. Místo zdůrazňování limitů se soustředí na hledání vhodných řešení.

Průběžná podpora místo jednorázové pomoci

Podpora zaměstnance s postižením není jednorázovou záležitostí, která končí podpisem pracovní smlouvy. Důležitá je kontinuální pozornost a ochota reagovat na měnící se potřeby.

Spolufinancováno Evropskou unií
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Úřad práce ČR

„V průběhu zapracování jsme se zaměstnancem dál v kontaktu a sledujeme, jak se mu v práci daří. Oporou mu přímo na pracovišti bývá blízký spolupracovník, proškolený mentor," popisuje paní Fišerová praxi ve firmě EMEDIS.

Důležitý je i individuální přístup k pracovní době a pracovnímu prostředí. *„Těmto lidem individuálně přizpůsobujeme pracovní podmínky s ohledem na jejich zdravotní stav a mnohdy i omezené možnosti. Usilujeme o to, aby jejich práce byla důstojná a aby jim přinášela radost."*

Spolupráce s podpůrnou sítí

Kvalitní personální práce nezahrnuje pouze přímý vztah mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, ale také spolupráci s širší podpůrnou sítí.

„Jsme připraveni také jednat se sociálními pracovníky, lékaři a dalšími odborníky, abychom člověka co nejlépe podpořili, když je to třeba," vysvětluje Fišerová. *„Úzce spolupracujeme s úřadem práce – společně řešíme individuální potřeby našich zaměstnanců, jako je prevence ztráty pracovního místa nebo spolupráce při vyřizování invalidních důchodů."*

Sociální podnik EMEDIS dokonce aktivně pomáhá svým zaměstnancům při řešení administrativních záležitostí, jako je žádost o přiznání invalidního důchodu, což zaměstnancům umožňuje snížit pracovní úvazek, pokud to jejich situace vyžaduje.

Přínosy pro zaměstnance i zaměstnavatele

Proč investovat čas a energii do vytváření podmínek pro zaměstnance s postižením? Sociální podnik EMEDIS má jasnou odpověď – přínos je oboustranný.

Pro zaměstnance znamená práce v respektujícím prostředí nejen finanční nezávislost, ale především pocit naplnění a smysluplnosti. *„Umožňujeme střídání na pracovních pozicích a zajišťujeme pestrost pracovní náplně. Tím rozvíjíme jejich pracovní dovednosti a schopnost se přizpůsobit. Zaměstnanci se tak velmi přirozeně stávají flexibilnější a zároveň sebevědomější,"* popisuje Fišerová.

Pro zaměstnavatele může kvalitní personální práce s lidmi s postižením přinést loajální a motivované zaměstnance, kteří si práce váží a přistupují k ní s vysokou mírou zodpovědnosti.

Inspirace pro běžné firmy

Ačkoliv je EMEDIS sociálním podnikem zaměřeným primárně na zaměstnávání lidí s postižením, principy jeho personální práce mohou být inspirací i pro běžné firmy na otevřeném trhu práce.

Individuální přístup, respekt k potřebám, kontinuální podpora a spolupráce s podpůrnou sítí – to jsou principy, které mohou zlepšit personální práci v jakékoliv organizaci, bez ohledu na její zaměření.

Spolufinancováno Evropskou unií
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Úřad práce ČR

„Hlavním cílem je pocit naplnění a smyslu života u všech zúčastněných," uzavírá Fišerová. A to je přístup, který by měl být základem každé dobré personální práce.

Tento článek byl zpracován na základě zkušeností sociálního podniku EMEDIS s.r.o. v Červeném Kostelci, který se zaměřuje na zaměstnávání lidí s postižením. Podnik vyrábí bylinné sirupy, přírodní kosmetiku a zdravotnické pomůcky.

Vytvořeno pro projekt Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením (OZP), reg. č. CZ.03.01.01/00/22_015/0000889, který je financován z OPZ+.